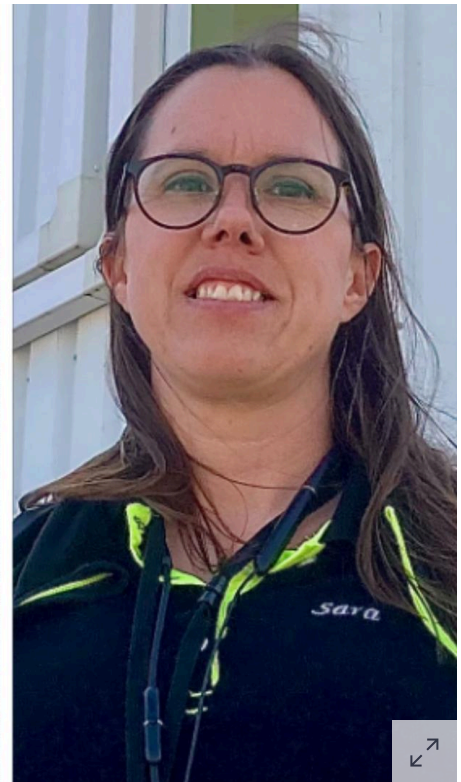


Vattenkiosker och avsaltning – kommuner preparar för att klara en torr sommar

Publicerad: 16 maj 2024, 05:23

★ För dig som är prenumerant



Kommuner i de sydöstra delarna av Sverige förbereder sig för en nederbördsfattig sommar. På bild: till vänster Jens Olsén, VA-chef i Mörbylånga. Till höger Sara Uhr, ledningsnätschef i Emmaboda.

Kommuner i sydöstra Sverige rustar för att klara vattenförsörjningen vid en varm och nederbördsfattig sommar.

I Emmaboda, Borgholm och på Gotland råder bevattningsförbud sedan flera veckor och i Mörbylånga byggs så kallade vattenkiosker.

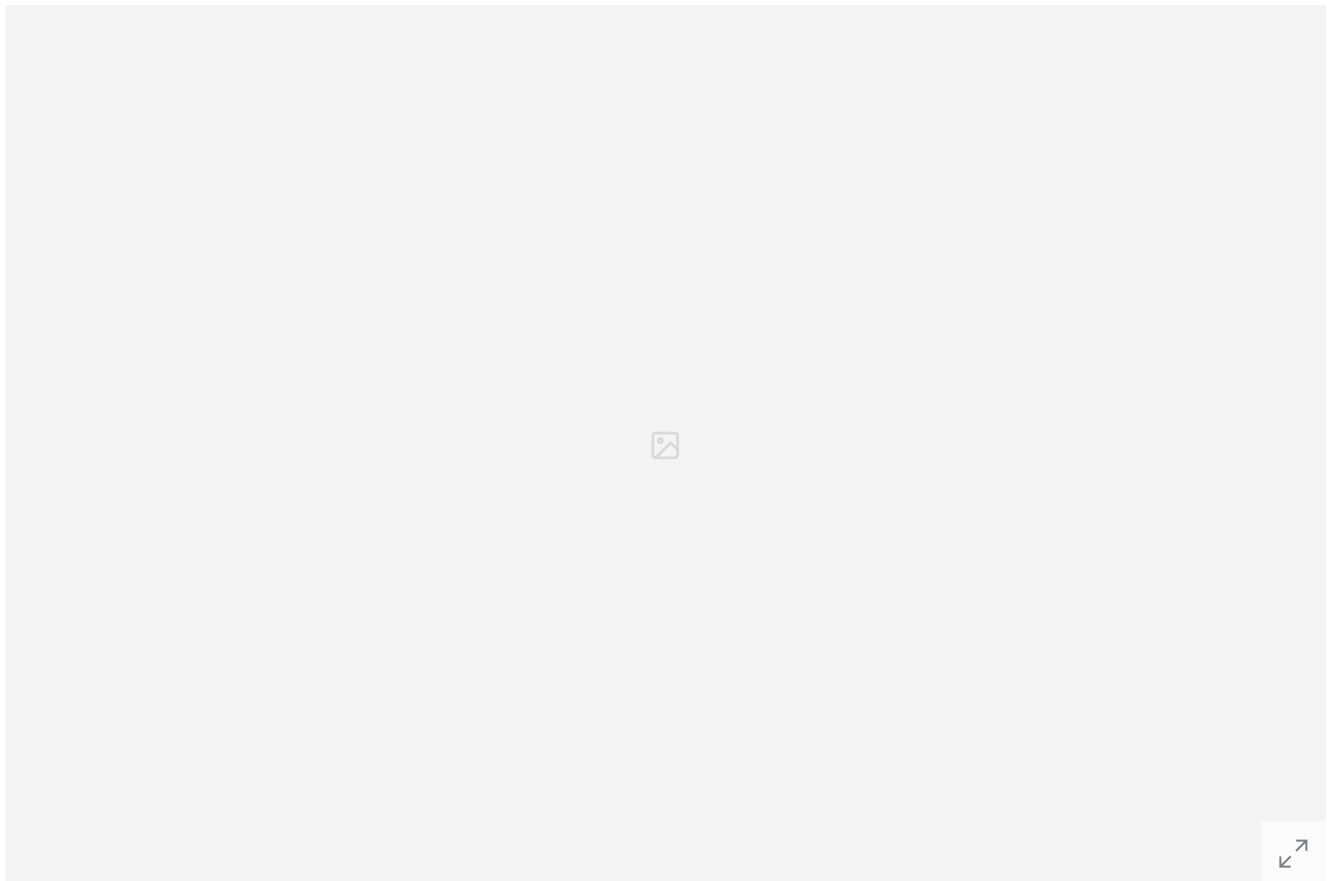
– Vi ska uppföra ytterligare tre, säger Jens Olsén, VA-chef i Mörbylånga.

Ämnen i artikeln: [Region Gotland](#)

I början av 2024 var grundvattnet högt på många håll. Men under en vår med låga nederbördsmängder sjönk nivåerna snabbt, vilket har fått en rad kommuner att införa begränsningar av vattenuttaget. Gotlands bevattningsförbud trädde i kraft redan den 20 april.

– En anledning till att vi tog detta beslut är att vi under november–december hade vissa avvikelser i vattenkvaliteten vid ett av våra vattenverk, säger Patrik Johansson, chef på Region Gotlands dricksvattenenhet.

– Men framför allt handlar vårt bevattningsförbud om en osäkerhet inför juni-juli-augusti-perioden. Vi behöver bygga upp en beredskap ifall det blir en ny torr sommar på vår ö.



I flera kommuner råder bevattningsförbud sedan flera veckor tillbaka.

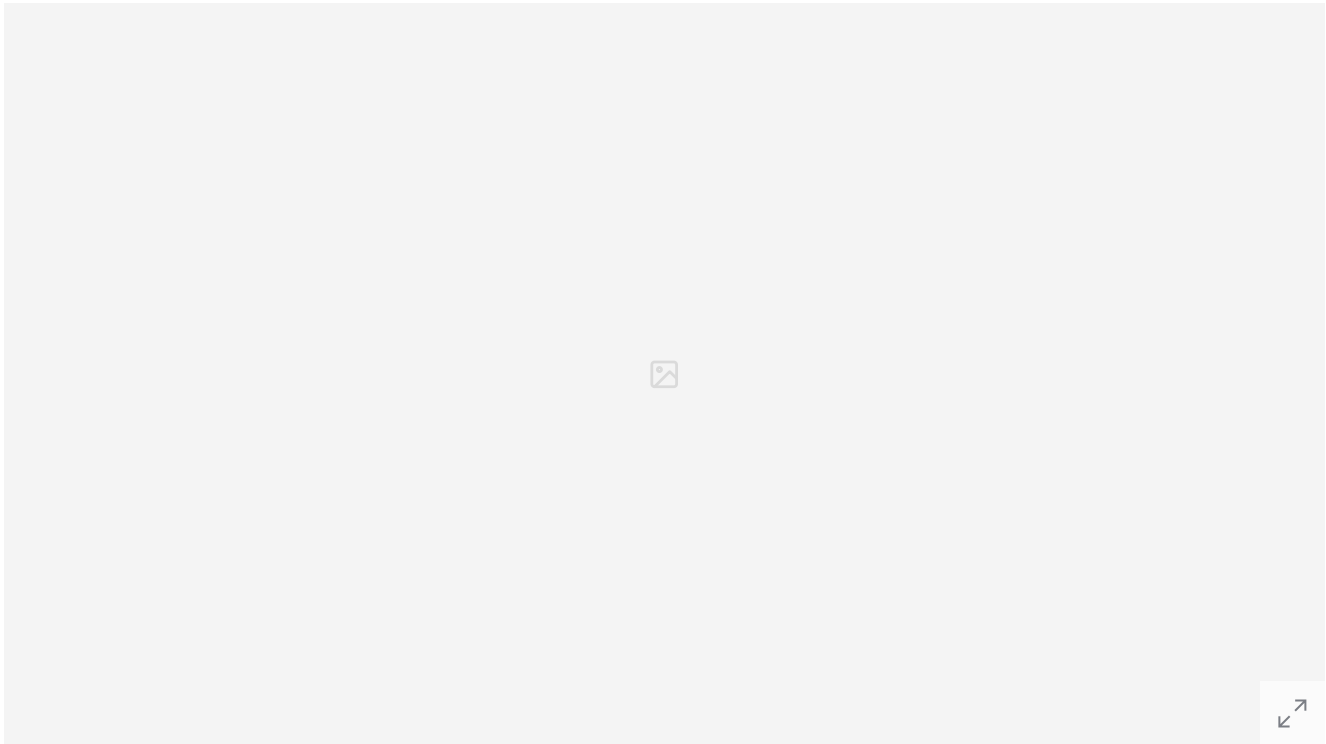
Foto: Pontus Lundahl/TT

I Emmaboda kommun råder bevattningsförbud sedan den 2 maj. Dels på grund av vårens låga nederbördsmängder, dels på grund av en ökad vattenförbrukning, som kommunen främst kopplar till ökad bevattning av trädgårdar och odlingar.

– Eftersom växtligheten kräver mycket vatten nu är det väldigt lite grundvatten som nybildas, oavsett regnmängd, förklarar ledningsnätchefen Sara Uhr.

Bevattningsförbudet innebär bland annat att man inte får fylla sin swimmingpool med dricksvatten och inte tillåts använda slang eller vattenspridare för att vattna gräsmattor, blommor eller dylikt. Det är heller inte okej att tvätta bilen hemma med högtryckstvätt eller vattenslang. Däremot är det fortfarande tillåtet att använda vattenkanna.

– Vi uppmuntrar invånarna att samla regnvatten. Många har blivit duktiga på det under de senaste åren, konstaterar Sara Uhr.



Patrik Johansson, chef på Region Gotlands dricksvattenenhet

Foto: Region Gotland

Emmaboda planerar att ha kvar bevattningsförbudet till den 30 augusti.

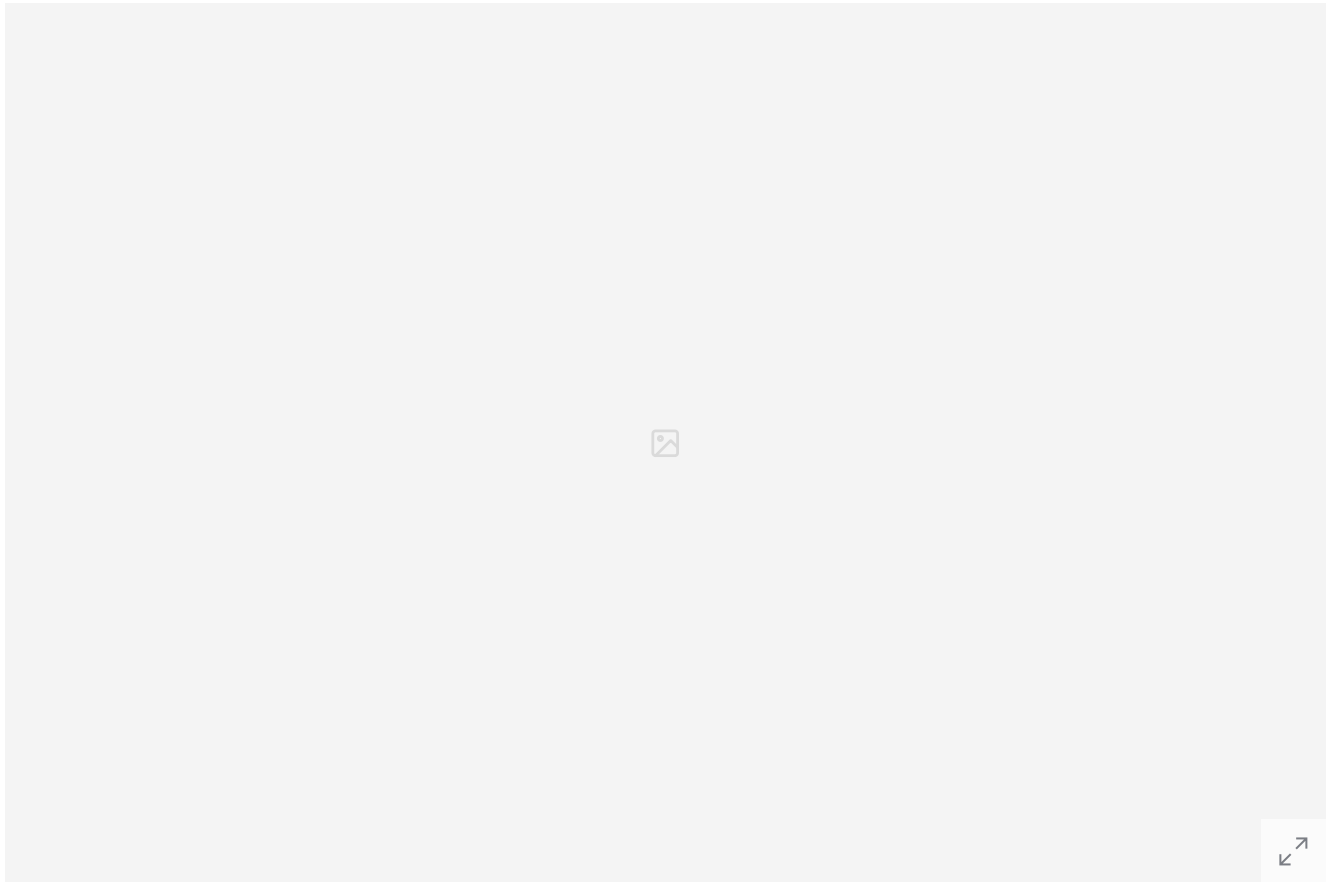
– När vi tog det beslutet utgick vi ifrån SMHI:s och SGU:s prognoser. Men om vi ser en förändring kan vi avbryta bevattningsförbudet tidigare, eller förlänga det, säger Sara Uhr.

Även Borgholms kommun har infört bevattningsförbud, från den 1 maj till den 30 augusti. Det har däremot inte deras öländska grannkommun gjort, trots att Mörbylånga brukar vara en av de varmaste och nederbördsfattigaste i Sverige.

– Hittills har vi inte ansett det nödvändigt med bevattningsförbud, säger Jens Olsén, VA-chef i Mörbylånga.

Han berättar om en lång rad andra åtgärder för att säkra dricksvattentillgången.

– Avsaltningsverket som vi byggde för några år sedan har gjort stor skillnad. Vi håller också på att bygga ut ledningsnätet mellan våra vattenverk. Så kan vi transportera vatten mellan kommundelarna på ett nytt sätt.



På Gotland finns avsaltningsverk, som detta i Herrvik. På bilden en vattenkiosk där lantbrukare kan köpa vatten per kubikmeter.

Foto: Malin Hoelstad/SvD/TT

Under flera av de senaste somrarna har många öländska lantbrukare drabbats av sinande privata vattenbrunnar. För att underlätta deras situation har Mörbylånga kommun investerat i så kallade vattenkiosker. Vid behov kan både hushåll och lantbruk köpa vatten vid dessa tankställen.

– Hittills har vi byggt upp en vattenkiosk, vilket visat sig vara uppskattat. Vi ska uppföra ytterligare tre, berättar Jens Olsén.

Även på Gotland genomförs investeringar för att säkra tillgången på dricksvatten. Där har byggts avsaltningsverk, och stora delar av den gotländska berggrunden har scannats av med hjälp av helikopter i sökandet efter nya grundvattentillgångar.

– Provpumpningarna efter nya vattenkällor fortsätter och ledningsnätet byggs ut, säger Patrik Johansson.

– Det gäller att ha en bra mix av vattenkällor om dricksvattentillgången ska kunna säkras på kort och lång sikt.

Fredrik Loberg

LÄS MER:

”Utan vatten funkar väldigt lite”

MSB: Långvarig uthållighet i krig kostar 20 miljarder